

SCHONE KLEREN

In deze les

- Waar komen onze kleren vandaan?
- In welke omstandigheden worden onze kleren gemaakt?
- Wat doet de Schone Kleren Campagne?
- Wat kan jij doen?
 - campagne #cleanekleren (= Schone sportkleren)

**CLEANE
KLEREN**

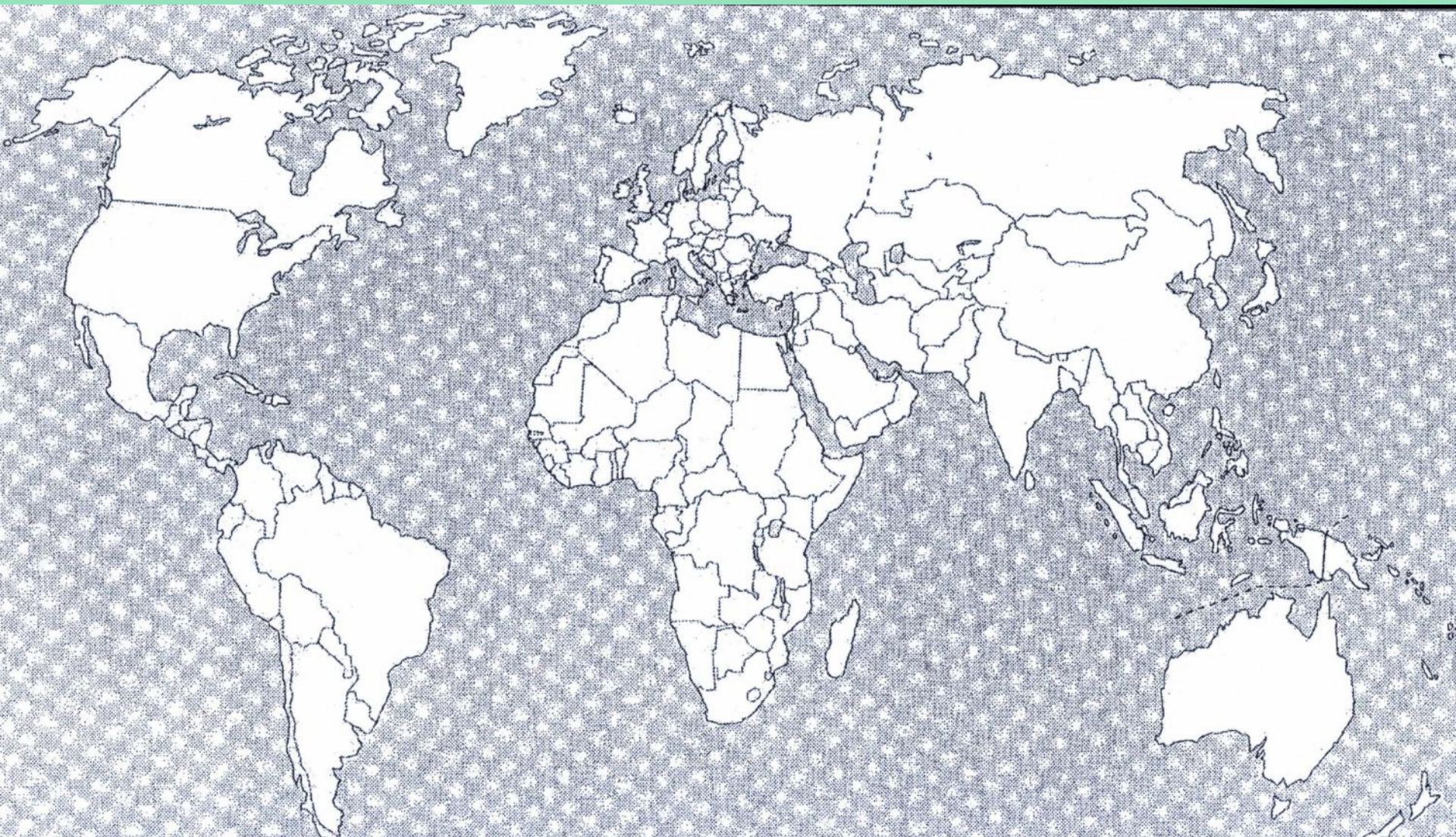
**Stond je er ooit
bij stil waar
en in welke
omstandigheden
jouw kleren
worden
gemaakt?**

**CLEANE
KLEREN**

WAAR KOMEN ONZE KLEREN VANDAAN?

AZIË: KLEDINGFABRIEK VAN DE WERELD

In welke omstandigheden worden onze kleren gemaakt?

**CLEANE
KLEREN**

VOORBEELD: CAMBODJA

(Cambodja
Undercover)

Tahra - 34 jaar
Kledingarbeidster
Werkt 6/7 – 10 u /dag en meer

**CLEANE
KLEREN**

SCHONE KLEREN CAMPAGNE: WAT

SKC = Platform van

- ngo's
- vakbonden
- consumentenorganisatie

Coördinatie

- Wereldsolidariteit

**wereld
solidariteit**

de kracht van mensen samen

SCHONE KLEREN CAMPAGNE: WAT

SKC voert **acties** naar

1) de politiek ('het beleid')

→ wetten

→ voorbeeldfunctie van overheden

2) bedrijven en merken

→ verantwoordelijkheid

3) werknemers in kledingindustrie

→ controles en verbetering via vakbonden

4) consumenten (= jij en ik)

→ bewustmaking

→ ondersteuning via acties vb. #cleanekleren

**CLEANE
KLEREN**

SCHONE KLEREN CAMPAGNE: DOEL

DOEL van deze acties =

concrete stappen naar Schone Kleren!

‘Schoon’ betekent

1. **Leefbaar loon** en **menswaardige arbeidsomstandigheden** voor kledingarbeid(st)ers
vb. veilige fabrieken, geen kinderarbeid...
2. **Onafhankelijke controles**
3. **Transparantie** over waar en in welke omstandigheden de kleding is gemaakt.

**CLEANE
KLEREN**

1. LEEFBAAR LOON en MENSWAARDIGE ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

BETAAL KLEDINGARBEIDERS EEN LEEFBAAR LOON

Dit moet een
arbeider zich
minimaal kunnen
veroorloven:

1

eten

2

huur

3

gezondheids
zorg

4

scholing

5

kleding

6

vervoer

7

sparen

Een leefbaar
loon is een
mensenrecht,
voor iedereen,
wereldwijd

LEEFBAAR LOON?

Nasima (21 jaar - Bangladesh)
'De fabriek betaalt me elke maand 5.400 taka (54 euro). Daarvan moet ik 2.500 taka (25 euro) afgeven om een kamer te huren. Ik geef elke maand 2.000 taka (20 euro) uit aan eten: rijst, aardappelen, groene pepers en wat groenten. Eén keer per week kan ik vlees of vis eten.'

**CLEANE
KLEREN**

LEEFBAAR LOON?

Voorbeeld: shirt Rode Duivels

- 0,7 % van de verkoopprijs gaat naar kledingarbeidster
- Voor het maken van dit T-shirt krijgt zij slechts 0,60 euro
- Verdubbeling van haar loon is een kleine meerprijs voor de consument, maar van levensbelang voor haar!

Verkoopprijs
in de winkel
€ 85,00

4	Materiaalkost:	€ 2,50
5	Loonkost arbeider productiefabriek:	€ 0,60
6	Andere productiekosten + winst voor de fabriek:	€ 1,90
7	Transportkost:	€ 0,20
8	Invoerbelaastingen:	€ 0,60
9	Sportmerk - andere kosten:	€ 2,80
10	Sportmerk - marketing en sponsoruitgaven:	€ 2,00
11	Sportmerk - belasting:	€ 0,50

* Uit rapport: Foul Play (2016). Sponsors Leave Workers on the Sidelines.

MENSWAARDIGE ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN?

Voorbeeld: **Rana Plaza Bangladesh**

Ramp 24 april 2013 - 1138 doden - 1000-en gewonden

Veiligheid???

MENSWAARDIGE ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN?

Rana Plaza: geen alleenstaand geval

MENSWAARDIGE ARBEIDSSOMSTANDIGHEDEN?

PRIMEUR: na Rana Plaza erkennen westerse kledingmerken voor het eerst hun verantwoordelijkheid! Ze engageren zich voor veiliger fabrieken in het 'Veiligheidsakkoord voor Bangladesh'

MENSWAARDIGE ARBEIDSONMSTANDIGHEDEN?

Nu: 5 jaar na Rana Plaza ... Het blijft nodig de kledingmerken op hun verantwoordelijkheid te wijzen!

2. ONAFHANKELIJKE CONTROLES

2. ONAFHANKELIJKE CONTROLES

- Eigen gedragscode: onvoldoende!
- Onafhankelijke controle is noodzakelijk, i.s.m.
 - bedrijven (= werkgevers)
 - vakbonden (= werknemers ter plaatse)
- Vakbondsvrijheid is cruciaal
 - dagelijkse controle op de werkvloer
 - verdediging rechten arbeid(st)ers

**CLEANE
KLEREN**

3. TRANSPARANTIE

Vragen aan kledingbedrijven

- **Transparantie:** communiceer over waar en in welke omstandigheden de kleding wordt gemaakt
- Om al deze stappen naar Schone Kleren te zetten: sluit best aan bij **Fair Wear Foundation (FWF)**

**CLEANE
KLEREN**

SLUIT AAN BIJ FAIR WEAR FOUNDATION (FWF)

= onafhankelijke organisatie die westerse kledingketens ondersteunt om stappen te zetten naar Schone Kleren (gedragscode voor bedrijven, onafhankelijke controles in Aziatische kledingfabrieken...)

www.fairwear.org

**CLEANE
KLEREN**

STAND VAN ZAKEN 2018:

meer dan 90 kledingbedrijven zijn lid van FWF.
Zij vertegenwoordigen 120 merken verkocht in
20.000 winkels in meer dan 80 landen.

MAAR:

**in België zijn nog maar zeer weinig bedrijven lid
van FWF (Bel&Bo, JBC, Mayerline, CKS ...)**

→ Er is nog veel werk aan de winkel!

**CLEANE
KLEREN**

CAMPAGNE #CLEANEKLEREN: WAAROM?

→ 2017-2018:

- Focus op #cleanekleren
= 'schone' sportkleding
- Amper te vinden in België, hoewel meer en meer mensen sportkleding dragen
- **Geen enkel Belgisch Sportkledingmerk is lid Fair Wear Foundation!**

**CLEANE
KLEREN**

A woman in a yellow and red sari stands in a narrow alleyway of a slum, holding a framed red and yellow sports jersey. In the background, other people are visible, including a man washing his face in a tub and a woman sitting on a bench. The scene is set against a backdrop of corrugated metal walls and hanging laundry.

IK STEUN JULLIE PLOEG WIE STEUNT DE MIJNE?

Een supporterstruitje is om in te kaderen. Je koestert het. Je hebt er dan ook veel voor betaald. Maar wist je dat de ploeg kledingarbeidsters in Azië die jouw truitje maakt, dat doet voor een hongerloon waarvan ze amper kunnen leven? Dit moet veranderen. Geef de voorzet voor een leefbaar loon en een veilige werkplek voor kledingarbeidsters en [teken de petitie op cleanekleren.be](https://www.cleanekleren.be) Want zo trekken we sportmerken over de streep om schone kleren te produceren.

Een campagne voor schone sportkleren van ACV, ACV Sporta, ACV-CSC METEA, ACV Openbare Diensten, LBC-NVK, ACV Voeding en Diensten, kwb, FALOS-SPORT+, OKRA-SPORT+ en de Schone Kleren Campagne.
Powered by Wereldsolidariteit.

**CLEANE
KLAREN**

CAMPAGNE #CLEANEKLEREN: WAAROM?

Sportkledingsector: zelfde problemen!

Adidas, Nike, Puma... maar ook Belgische sportkledingmerken produceren in Azië of in Oost-Europa – Schone kleren?

Voorbeeld: Tahra (Cambodja)

- 70 u/ week en meer
- Veel te laag loon
- Onveilige werkplek
- Opkomen voor beter loon = ontslag
- Interimcontracten

**TAHRA STIKT
JOUW SPORTKLEREN
IN CAMBODJA**

**CLEANE
KLEREN**

CAMPAGNE #CLEANEKLEREN

Dialogo met Belgische en internationale sportkledingmerken - zelfde vragen:

- 1. leefbaar loon en menswaardige arbeidsomstandigheden**
- 2. onafhankelijke controles**
- 3. transparantie**

als concrete stappen naar Schone kleren.

Sluit daarom best aan bij Fair Wear Foundation

**CLEANE
KLEREN**

CAMPAGNE #CLEANEKLEREN

Doel:

- minstens 2 Belgische sportkledingmerken zetten serieuze stappen richting 'schone' kleren, bvb. door aan te sluiten bij Fair Wear Foundation
- meer druk op internationale merken

Met de steun van sporters en supporters!

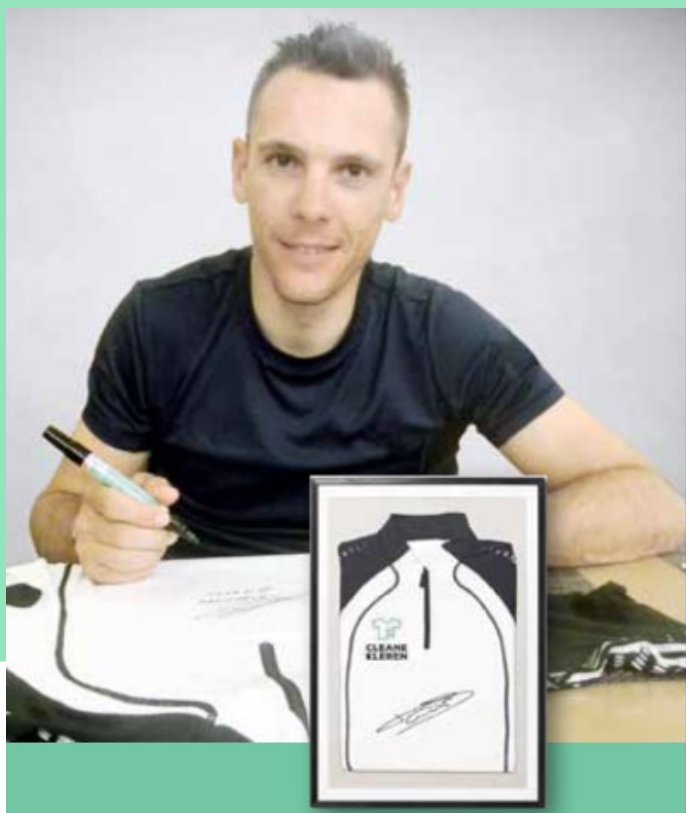

**CLEANE
KLEREN**

WAT KAN JIJ DOEN?

Doe zoals wielerkampioen Philippe Gilbert en teken de petitie voor #cleanekleren

hier (zie formulier) of op www.cleanekleren.be

... en overtuig je school, vrienden, sportclub...

om dat ook te doen!

**CLEANE
KLEREN**

WAT KAN JE ALS KLASGROEP DOEN? WAT KAN JE ALS SCHOOL DOEN?

1) Verzamel kilocalorieën tijdens een sportactiviteit, zoals de les L.O., sportdag...

Hoe?

- Deel flyer & label uit
- Noteer de inspanningen (welke sport – hoe lang – aantal deelnemers)
- Neem een leuke foto
- Bezorg alles aan Wereldsolidariteit

CLEANE KLEREN

WAT KAN JE ALS KLASGROEP DOEN? WAT KAN JE ALS SCHOOL DOEN?

2) Stel vragen aan de leverancier van de sportkleding van je school of sportclub: waar en in welke omstandigheden worden de sportoutfits gemaakt?

Tip: bestel de **vragenkaartjes**, zo gaat het heel gemakkelijk!

**CLEANE
KLEREN**

WAT KAN JE ALS KLASGROEP DOEN? WAT KAN JE ALS SCHOOL DOEN?

3) Organiseer een financiële actie voor #cleanekleren'.

Zo help je Tahra en de vele andere kledingsarbeid(st)ers in Bangladesh, Cambodja en Indonesië: zij kunnen zich in vakbonden verenigen, zij krijgen vorming enz.

Op die manier kunnen ze opkomen voor een leefbaar loon en menswaardige arbeidsomstandigheden.

**CLEANE
KLEREN**

WAT KAN JIJ NOG MEER DOEN?

Je kunt ook zelf verantwoordelijkheid nemen:

- door stil te staan bij je aankoopgedrag
- door vragen te stellen wanneer je kleren koopt

**CLEANE
KLEREN**

WAT KAN JIJ NOG MEER DOEN?

Meedoen = meer druk op sportkledingmerken!

LIKE EN SHARE:

www.cleane kleren.be

[Facebook: cleane kleren](https://www.facebook.com/cleane kleren)

**CLEANE
KLEREN**

begin met een schone lei
in 'Schone' sportkledij!

Samen kunnen we bergen verzetten!

**CLEANE
KLEREN**